

Keväinen tilinpäätös

Suomi jaetaan lomakausien mukaan jaksoihin: ennen joulua, ennen pohjoisen hiihtokautta, ennen metsästyskauden alkua... Tärkein jakaja on kuitenkin kesälomakausi. Kaikki on saatava valmiiksi ennen kesälomia. Tämä tulostavoite asetetaan sekä konsulteilla ja muissa yrityksissä että julkisella sektorilla. Jokainen projekti ja suunnitelma pitää saada kahden kuukauden joutoajaksi siirrettyä pois omalta pöydältä ja vastuu vastaanottajalle. Kesän alku sopii siten erinomaisesti myös välitilinpäätöksen tekemiseen.

Kulunut pelikausi oli maanmittausalan kannalta varsin onnistunut, sillä useat keskeiset projektit ja hankkeet ovat valmistuneet tai ainakin vastuu niiden hyväksymisestä on siirretty eteenpäin.

Maanmittauslaitoksessa suurin uudistus oli uuden JAKO-järjestelmän käyttöönotto huhtikuun alusta. Tähän ”vuosisadan uudistukseen” on panostettu huomattavassa määrin sekä rahaa että henkilötyötä. Kuten kaikkiin suuriin uudistuksiin on JAKOnkin käyttöönottoon liittynyt lastentauteja – kaikkia tapauksia ja mahdollisuuksia ei voi millään havaita koekäytössä. Odotukset ovat korkealla, joten toivottavaa on, että JAKO saadaan mahdollisimman nopeasti toimimaan täydellä teholla.

Mikäli rakennuslain uudistuksen ja kiinteistönmuodostamis- ja kiinteistörekisterilain käsittely etenee suunnitellulla tavalla, on JAKOn jatkokehittäminen käynnistettävä välittömästi, jotta se toimisi myös yhtenäisasemakaavan mukaisessa tilanteessa. Vastaava kiinteistörekisterijärjestelmien pikainen kehittämistyö on edessä myös kuntasektorin ohjelmistoista vastaavilla. Samassa yhteydessä keskusteltaneen jälleen kerran yhteisen tai ainakin yhteiskäyttöisen rekisterin muodostamisesta.

Maanmittareiden kannalta uuden maankäyttö- ja rakennuslain ainoaksi ongelmaksi näyttääkin jäävän sen ratkai-

seminen, miten kiinteistörekisterijärjestelmät ehditään muuttaa vastaamaan uutta lakia, jonka käyttöönotto tapahtuu vuosituhannen vaihteessa.

Rakennuslain kokonaisuudistus on tätä luettaessa jo annettu eduskunnalle, jonka hyväksymispäätöstä odotetaan syksyllä. Lopulliseen lakiehdotukseen sisältyvät kaikki maanmittareiden kannalta keskeiset tavoitteet kuten päätösvallan siirtäminen kuntatasolle, kuntamuotojen erojen poistaminen – vähintään kohtuullisella tavalla – kuntien kaavoitusresurssista huolehtiminen, kaavoittajien pätevyysvaatimukset jne. Lain hyväksymisen jälkeen alkaa kouluttautuminen ja uusiin työtapoihin opettelu. Esimerkkiselvityksiä esimerkiksi entistä vuorovaikutteiseman suunnittelukulttuurin kehittämiseksi on jo käynnistetty.

Maankäyttö- ja rakennuslakiin tehtiin lausuntojen perusteella viime hiomisessa lukuisia ja osin merkittäviäkin yksityiskohtaisia muutoksia. Näistä tärkeimmät koskevat haltuunotto- ja korvauskysymyksiä. Muutosten jälkeen lopullinen ehdotus vastaa nyt entistä paremmin nykylakia.

Rakennuslakitoimikunnan esityksen mukaisesti olisi toivottavaa, että uuden maankäyttölain hyväksymisen jälkeen mahdollisimman nopeasti ryhdyttäisiin selvittämään mahdollisuuksia toteutus- ja ylläpitojärjestelmien kustannusvastuiden modernisoimiseksi. Lainsäädännön puutteiden vuoksi kuntien ja yksityisten maanomistajien väliset kaavojen toteuttamiseen liittyvät sopimukset ovat jatkuvasti lisääntyneet. Tämä tehtävä on kuitenkin poliittisesti niin vaativa, ettei siitä ole odotettavissa nopeasti tuloksia.

Tiedotusvälineiden ja suuren yleisön huomion maankäyttöön liittyvissä asioissa on viimeisen vuoden aikana varastunut Natura 2000 -ohjelman valmistelu. Sen lopullisen hyväksymisen aikataulua on tähän mennessä siirretty niin monta kertaa, ettei ennustajakoukon osa ole vielä-

kään helppo, kun pitäisi ennustaa ohjelman hyväksymispäivä. Muistutusten määrä on edellisen kuulemisen jälkeen pudonnut kolmasosaan, mutta muistutuksia on edelleen jäljellä useita tuhansia. Uskottavaa on, että ohjelman lopullinen hyväksyminen siirtyy vielä eteenpäin. Useiden alueiden osalta on odotettavissa vielä valituskierron korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Natura-ongelmaa helpottaa käytännössä se, että valtaosa alueista on jo valmiiksi suojeltu muilla laeilla tai nykyisillä suojeluohjelmilla.

Maanmittausalan sisäisiin kiihkeisiin keskustelunaiheisiin kuuluu Maanmittauslaitoksen uusin organisaatiouudistus, jonka mukaisesti maanmittaustoimistojen määrää on tarkoitus oleellisesti pienentää nykyisestä. Asia on erittäin tärkeä Maanmittauslaitoksen oman toiminnan ja henkilöstön kannalta, onhan sillä pitkällä aikavälillä luonnollisesti vaikutuksia alan työllisyyteen. Maanmittauslaitokselle asetetut tulostavoitteet ohjaavat omalta osaltaan toimintaa entistä rationaalisemmaksi. Yksityisissä yrityksissä jatkuvat organisaation muutokset ovat vakiintunut tapa eikä niihin enää juurikaan kiinnitetä huomiota. Julkisena palvelulaitoksena Maanmittauslaitoksen organisaatiolta kuitenkin odotetaan sisäisen tehokkuuden ohella riittävää palvelutasoa, mistä organisaation virtaviivaistamisen yhteydessäkin tulee huolehtia. Tämän tavoitteen toteuttamisessa riittävän tiheällä kiinteällä palvelupisteverkolla on asiakkaan kannalta edelleen tärkeä merkitys.

Nautitaan kesästä – joko jouten tai kesäjuhlilla tavaten.

Markku Villikka
päätoimittaja